

Znaczenie samorządu terytorialnego

Ustrojowe prawo samorządu terytorialnego określa się jako *prawo komunalne*:

- dotyczy ono nie tylko przepisów prawnych odnoszących się do gmin, ale obejmuje też wszelkie postacie samorządu terytorialnego,
- obejmuje prawo ustrojowe, nie zalicza się tu norm prawa materialnego.
- przedmiotem wykładu są: elementy historyczne, ustalenie istotnych cech samorządu terytorialnego, jego formy organizacyjne, podstawy prawne działania, struktury terytorialne, problem obywateli gmin, powiatów, województw oraz ich prawa wyborcze, różne rodzaje władztwa samorządowego, zadania samorządu, nadzór nad samorządem

Polityka komunalna obejmuje takie zjawiska, jak: funkcje i pozycja jednostek organizacyjnych samorządu w społeczeństwie, polityka personalna, problem udziału w życiu samorządu partii politycznych.

Samorząd – grupy społeczne i ich reprezentacje, które zostały powołane przez przepisy prawa celem sprawowania funkcji administracji publicznej w formach zdecentralizowanych, aspekt polityczny:

- ***forma walki z władzą centralną***, zwłaszcza, gdy władze centralne i organy samorządu terytorialnego reprezentują odmienne siły polityczne.
- ***element walki politycznej o władzę lokalną***,
- ***jedną z głównych form techniki decentralistycznej***.

Zalety techniki decentralistycznej:

- Wyzwalanie lokalnych inicjatyw i zainteresowania lokalnych społeczności zadaniami administracji publicznej,
- Ustalanie hierarchii potrzeb lokalnych
- Zwiększanie roli czynnika społecznego i zapewnianie przewagi tego czynnika nad czynnikiem zawodowym w aparacie samorządu,
- Rozeznanie w potrzebach i warunkach lokalnych, których nie znają organy wyższego stopnia.

Wady techniki decentralistycznej: preferowanie interesów lokalnych ponad interesy ogólne państwa. (Przy realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej organom samorządu nie stosuje w pełnym zakresie techniki decentralizacji.)

Zagadnienia ogólne

a) demokracja lokalna

Wszystkie trzy ustawy samorządowe ujmują „wykonywanie władzy” lokalnej(tzw. Demokracja lokalna) w dwóch kategoriach jako formy:

- demokracji przedstawicielskiej
- demokracji pośredniej

Ustawa o samorządzie gminnym przewiduje dodatkową formę demokracji lokalnej bezpośredniej jak ogólne zebranie mieszkańców osiedla.

b) przejawy demokratyzacji systemu samorządu terytorialnego

- konsultacje społeczne
- prawo do informacji, jawność działania organów samorządu (prawo wstępu na sesje rady /sejmiku i komisji oraz dostęp do dokumentów wynikających z zadań publicznych. Sposób korzystania z informacji określa statut jedn.sam.)

Konsultacje lokalne

Forma demokracji bezpośredniej

Cechy:

- Nie mają charakteru wiążącego jednakże mają duże znaczenie polityczne
- Swoboda uczestników w wyrażaniu swych poglądów
- Zasady i tryb przeprowadzenia normuje rada gminy (art. 5a SamGminU), rady powiatowe i sejmiki
- Konsultacje mogą mieć charakter obligatoryjny tylko wtedy, gdy ustawa tak stanowi. Istnieje taki obowiązek na szczeblu gminy np. przy zmianie granic gminy, przy tworzeniu jednostek pomocniczych. Na szczeblu powiatu wymagane są przy wydawaniu rozporządzeń dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia powiatów jako jednostek podziału terytorialnego. W sytuacji województw tworzonych przez Sejm nie ma wymogu konsultacji społecznych.

Formy

- Przeprowadzenie ankiety
- Wykorzystanie lokalnych środków masowego przekazu dla wyrażania wypowiedzi zainteresowanych
- Zasięganie opinii organizacji społecznych działających w gminie

Rada powinna ustalić, kiedy konsultacje są ważne(np. ilu mieszkańców musi wziąć w nich udział, wymóg informowania, publikacja oraz podanie wyników konsultacji do wiadomości publicznej itd.)

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.